

2

LETNIK 2
APRIL 2021
ISSN 2712-5874

NAŠA SKUPNOST

GLASILO ČETRTE SKUPNOSTI POSAVJE
MESTNE OBČINE LJUBLJANA

DELOVNA TELESA

STOP NASILJU

POSAVSKO STEHVANJE

Glasilo Naša skupnost je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2021.

Izdajatelj:

Četrtna skupnost Posavje
Mestne občine Ljubljana,
Bratovševa ploščad 30,
1131 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik:

Amir Cmojevič

Uredniški odbor:

Nataša Pečnik, dr. Boštjan Petelinc,
Tomaž Pišlar, Bojan Žibert

Oblikovanje:

Maša Deu

Lektoriranje:

Aleksandra Kozarov

Tisk:

Formatisk d.o.o., Ljubljana

Naklada:

5.000 izvodov

Glasilo Naša skupnost izhaja dvakrat letno. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva z območja Četrtna skupnosti Posavje Mestne občine Ljubljana. Glasilo raznaša Pošta Slovenije.

Članki izražajo stališča avtorjev in ne nujno tudi stališča uredništva.

Naslednja številka glasila izide predvidoma septembra 2021.

Vabljeni, da svoje prispevke za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov: glasilonasaskupnost@gmail.com najpozneje do 30. junija 2021.

Če želite sodelovati s prispevkom, nam sporočite, da vam bomo posredovali navodila avtorjem za pisanje člankov. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno, ne bodo vključeni v septembrsko številko.

Objava komercialnih oglasov

V prihodnjih številkah glasila bomo prostor namenili tudi komercialnim oglasom. Če bi želeli objavo, sporočite to na e-naslov

mol.posavje@ljubljana.si.

Cena objave oglasov je v skladu s cenikom oglasnega prostora, ki ga je Svet Četrtna skupnosti Posavje Mestne občine Ljubljana sprejel na 15. seji 9. aprila 2016.

Uvodnik	3
Delovna telesa	4
Dan sosedov 2020	6
Novosti v naši skupnosti	7
Ne čakajmo – stop nasilju!	8
Skrb za urejeno okolico je timsko delo	10
Vrtički Ježica	11
Kulturno pod kozolci	12
Zdravo otroštvo v soseski Ruski car	14
Nesnovna kulturna dediščina – Posavsko štehanje	15
Diskgolf – dejavnost v naravi, primerna za vse	17
Telovadimo že deset let	18
Nogomet na Ježici	20
Danila Kumar - Andreja	23

Četrtna skupnost Posavje
Mestne občine Ljubljana,
Bratovševa ploščad 30,
1131 Ljubljana
T: (01) 566 11 23
E: mol.posavje@ljubljan.si
W: www.ljubljana.si /zavihek
ČS Posavje
FB: Četrtna skupnost Posavje

Uradne ure:

ponedeljek: od 8.30 do 13. ure
sreda: od 8.30 do 12. ure in
od 13. do 17. ure
petek: od 8.30 do 12. ure

Strokovni sodelavki:

mag. Hermina Rupnik in
Tina Štupica

Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa priporočamo, da se za osebni pogovor s strokovnima sodelavkama predhodno dogovorite po telefonu ali prek e-pošte. Pri osebnem stiku upoštevajte vsa priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje!

Predsednik ČS Posavje Amir Crnojević je tudi osebno na voljo za pogovor s krajanke in krajan. Vljudno prosimo, da se na razgovor z njim prijavite v času uradnih ur na zgoraj navedeni telefonski številki ali prek e-pošte. Pogovori potekajo po predhodnem dogovoru na sedežu ČS Posavje.

SOUSTVARJAJMO VSEM GENERACIJAM PRIJAZNO SKUPNOST

Ste se kdaj vprašali, kakšno je zdravo otroštvo? Epidemija covid-19 je posegla v vsakdanjik prav vsakega od nas. Ogrozila ni samo temeljnih človekovih pravic in človekovega dostojanstva, pač pa je ohromila tudi družabno dogajanje, ki je že več kot leto dni na preizkušnji. Ljudje smo socialna bitja, ki le ob stiku z drugimi zažarimo v polnosti. Otroci, mladostniki, srednja in starejša generacija, prav vsi se soočamo s številnimi stiskami. Nasilja v družini in družbi sploh je vse več, žrtve pa o tem težko ali nikoli ne spregovorijo. O tem pišemo na strani 8.

V ČS Posavje se na epidemijo ves čas dejavno odzivamo. V prvem valu so prostovoljke sešile kar dva tisoč pralnih zaščitnih mask, ki smo jih podarili krajanom in Domu starejših občanov Ljubljana Bežigrad. V drugem valu smo posebno skrb namenili zlasti starejšim. V sodelovanju s humanitarnim društvom Nikoli sam smo zagotovili prostovoljsko pomoč v obliki dostave živil ali zdravil na dom. Skušali smo se prilagoditi in kljub ukrepom ter priporočilom lani septembra izvedli Dan sosedov, ki je bil že zaradi ukrepov precej drugačen. V prostorih ČS so bile številne dejavnosti odpovedane, nekatere pa so se ali se še izvajajo na prostem. Res imamo neizmerno srečo, da živimo v zelenem okolju in da se lahko v prostem času rekreiramo tudi v naravi, ki je le korak stran.

Ali veste, da imamo v Stožicah klub in igrišče za discgolf, šport, ki je primeren za prav vse generacije? Pri nas pa je doma tudi nogomet. Nogometni klub Interblock oz. po novem NK IB 1975 Ljubljana že četrto stoletje vzgaja mlade nogometaše in tudi letošnja pomlad bo v Ljubljani obarvana nogometno. Slovenija bo namreč skupaj z Madžarsko gostiteljica Uefinega Evropskega prvenstva v

nogometu za igralce do 21 let, Ljubljana pa bo gostila kar nekaj tekem. V celotno zgodbo smo dejavno vključene tudi ljubljanske četrtne skupnosti. V četrtne skupnosti je močno vpeto tudi društvo Šola zdravja, ki z jutranjo telovadbo spodbuja predvsem starejše, da ohranjajo svojo psihofizično vzdržljivost tudi v jeseni življenja. V naši ČS je skupina Ruski car zaznamovala že deseto obletnico delovanja. Seveda pa nas v boljšo formo ne spravijo samo športne dejavnosti. Mnogi so ali pa še bodo rekreacijo spet začeli na svojih vrtičkih. Tudi na vrtičkarskem območju na Ježici so se nekateri že lotili prvih vrtnih opravil, da pa bi bili vsi čim bolj seznanjeni z novostmi v novi vrtičkarski sezoni, si lahko o tem v nadaljevanju preberete prispevek.

Poleg nekaterih drugih organizacij je tudi Svet ČS Posavje MOL v času pandemije skušal delovati nemoteno. V njegovem okviru deluje osem delovnih teles in prav vsako je pomembno. Seje Sveta so v skladu z uradnimi navodili in priporočili potekale po načrtu, uvedli pa smo tudi nekaj novosti, ki so predstavljene na strani 7.

In zdaj nazaj k našemu okolju. Epidemija je spremenila naše navade tudi glede odnosa do okolja, ki je v teh časih bistveno bolj obremenjeno. Kot so zapisali v javnem podjetju VOKA SNAGA, je skrb za okolje timsko delo. Da nam ni vseeno, v kakšnem okolju živimo, kaže tudi odziv krajanov na vsakoletno okoljsko akcijo Za lepšo Ljubljano, ki se jo množično udeležujemo. Letošnja okoljska akcija bo v ČS Posavje zaradi epidemioloških razmere predstavljena na kasnejši čas, seveda pa ne bo nič narobe, če že pred tem vsak posameznik očisti »pred svojim pragom«. Maske, plastenke, cigaretni ogorki ipd. zagotovo ne spadajo na tla. Naj ne bodo le otroci zgled, ko čistimo svoje okolje. Odrasli jim bodimo vzor in odpadkov ne odlagajmo kamorkoli!

V tokratni številki pa nismo pozabili niti na našo bogato kulturno dediščino in zgodovino. Predstavljamo vam tradicionalno vsakoletno prireditev Posavsko štehvanje in kozolce. Ti so svoj prostor našli tudi v Osnovni šoli Danile Kumar, ki je poimenovana po narodni herojinji – naši nekdanji sokrajanke. Spoznajte jo.

Vse to in še več vam prinaša nova številka glasila Naša skupnost.

Prijetno branje vam želim!

Amir Crnojević, glavni in odgovorni urednik
predsednik ČS Posavje MOL

Za nemoteno delovanje Sveta Četrtna skupnosti Posavje Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: ČS Posavje) skrbi osem delovnih teles: tri komisije, trije odbori in dve delovni skupini.

KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA, VOLITVE IN IMENOVANJA je stalna komisija Sveta ČS Posavje. Sestavljajo jo trije člani sveta. Komisija ima nalogo, da:

- daje predloge v zvezi z mandatnimi vprašanji;
- daje predloge v zvezi z volitvami, imenovanji in razrešitvami;
- opravlja naloge, vezane na nezdržljivost funkcije člana sveta, ter
- opravlja tudi druge naloge, ki jih določi Svet.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: Miloš Ljubič

Člani: Bojan Žibert, Mihael Novak

FINANČNA KOMISIJA pri Svetu ČS Posavje je stalno delovno telo, sestavljajo jo predsedniki delovnih teles.

Delovno področje finančne komisije obsega te naloge:

- oblikuje delovno gradivo predloga finančnega in izvedbenega načrta ČS Posavje MOL;
- predlaga spremembe porabe finančnih sredstev;
- oblikuje pripombe k osnutku in predlogu odloka o proračunu MOL;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: Mihael Novak

Člani: Amir Crnojevič, dr. Boštjan Petelinc, Aljoša Masle, Tomaž Pišlar, Maša Deu

UREDNIŠKI ODBOR vodi glavni in odgovorni urednik glasila. Uredniški odbor sestavljajo glavni in odgovorni urednik, štiri pomočniki odgovornega urednika (člani) in drugi avtorji prispevkov.

- ureja glasilo v skladu z njegovo programsko zasnovno;
- naroča, pripravlja in ureja besedila ter skrbi za izvedbo od njenega začetka do konca, vključno z dogovorjanjem o tiskarskih in distribucijskih storitvah;
- oblikuje finančno sestavo za izdajo glasila in jo predlaga Svetu;
- vsaj enkrat letno pisno poroča Svetu ČS o uresničevanju uredniške politike.

Sestava v mandatu 2018–2022

Glavni in odgovorni urednik: Amir Crnojevič

Člani: Bojan Žibert, dr. Boštjan Petelinc, Nataša Pečnik, Tomaž Pišlar

ODBOR ZA PROMET IN VARNOST OBČANOV pri Svetu ČS Posavje je stalno delovno telo, sestavljeno iz štirih članov Sveta in treh zunanjih članov. Delovno področje delovnega telesa obsega te naloge:

- spremlja stanje na področju javnega reda, varstva otrok in mladine ter varstva drugih občanov;
- ocenjuje stanje varnosti na območju četrtna skupnosti ter posreduje mnenja in predloge za izboljšanje varnosti v četrtni skupnosti;
- spremlja stanje na področju prometne varnosti in varnosti šolskih poti ter posreduje mnenja in predloge za izboljšanje prometne varnosti v četrtni skupnosti Svetu ČS;
- zbira in obravnava pobude članov sveta ter občanov s področja prometne problematike in enkrat letno Svetu četrtna skupnosti poda predlog za obravnavo na uskladištenem sestanku z Oddelkom za promet OGD P MU MOL;
- izjema so prednostne zadeve, ki jih obravnava Svet neposredno;

- spremlja projekt gradnje podzemne garažne hiše v ČS Posavje in daje predloge, mnenja za njeno pospešitev;
- koordinira in angažira etažne lastnike, zainteresirane za gradnjo podzemne garaže;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: Aljoša Masle

Člani: Bojan Žibert, dr. Boštjan Petelinc, Mojca Hribernik

Zunanji člani: Tilen Žvab (PP Ljubljana – Bežigrad), Romana Dobrina (Vrtec Ciciban), Romana Slatinek (OŠ Danile Kumar)

ODBOR ZA KULTURO IN ŠPORT pri Svetu ČS Posavje je stalno delovno telo, sestavljeno iz petih članov, in sicer štirih članov Sveta in enega zunanjega člana. Delovno področje obsega te naloge:

- spremlja stanje na področju kulture na območju ČS Posavje ter obravnava in daje predloge za urejanje in razvoj tega področja;
- spremlja stanje na področju športa ter rekreacije na območju ČS Posavje ter obravnava in daje predloge za urejanje in razvoj tega področja;
- razvija in spodbuja družabno, kulturno in športno življenje na območju ČS Posavje;
- sodeluje z nevladnimi in drugimi organizacijami z območja ČS Posavje pri izvedbi programov na področju kulture in športa;
- organizira kulturne in športne dogodke, katerih organizator je ČS Posavje;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: Tomaž Pišlar

Člani: Maša Deu, Mojca Hribernik, Merima Sarajlija
Zunanji član: Tomi Šmuc

KOMISIJA ZA UREJANJE IN VARSTVO OKOLJA pri Svetu ČS Posavje je stalno delovno telo, sestavljeno iz petih članov Sveta in dveh zunanjih članov. Delovno področje delovne skupine obsega te naloge:

- daje mnenja in predloge s področja urejanja prostora in prostorskega načrtovanja;
- spremlja delo koncesionarskih služb MOL pri izvajanju komunalnih del na območju ČS Posavje in o opazanjih obvešča Svet ČS;
- obvešča Svet ČS o onesnaževanju okolja in narave ter o nedovoljenih posegih v prostor, onesnaževanju voda, neurejenosti strug in vodotokov;
- pripravi seznam del in lokacij, ki jih je treba urediti in vzdrževati;
- pripravi terminski plan izvedbe del;

- skladno s predpisi javnega naročanja pridobi konkurenčne ponudbe, ki vključujejo natančno specifikacijo delovnih nalog, cene storitev na mersko enoto, roke za izvedbo nalog, ter izbrati ugodnejšo med ponodbami (kadar gre za večje javno naročilo v vrednosti, večji od 2000 evrov);
- spremlja, potrjuje izvedbo nalog in pripravi končno poročilo;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednica: Maša Deu

Člani: dr. Boštjan Petelinc, Aljoša Masle, Mojca Hribernik, Helena Grom

Zunanja članica: Milojka Kovačič, Urška Honzak

DELOVNA SKUPINA ZA REŠEVANJE PROBLEMATIKE BRATOVŠEVE PLOŠČADI pri Svetu ČS Posavje je stalno delovno telo, sestavljena iz petih članov Sveta in štirih zunanjih članov. Delovno področje skupine obsega te naloge:

- pripraviti delilnik stroškov uporabnikov Bratovševa ploščadi;
- predlaga ukrepe za zagotavljanje vzdrževanja in sanacije večnamenskega objekta – Bratovševa ploščad Svetu ČS Posavje;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: Amir Cmojević

Člani: Nataša Pečnik, Maša Deu, Mihael Novak, Miloš Ljubič

Zunanji člani: Andrej Ciuha, Edvard Ravbar, Damjana Zaviršek Hudnik, dr. Mojca Šašek Divjak

DELOVNA SKUPINA ZA REŠEVANJE PROBLEMATIKE GLINŠKOVE PLOŠČADI pri Svetu ČS Posavje, ki je stalno delovno telo, je sestavljeno iz treh članov Sveta in dveh zunanjih članov. Delovno področje skupine obsega te naloge:

- pripravi predlog javnih in skupnih pripadajočih (funkcionalnih) površin na območju Glinškove ploščadi;
- predlaga ukrepe za zagotavljanje vzdrževanja in sanacije Glinškove ploščadi Svetu ČS Posavje;
- opravlja tudi druge naloge v okviru delovnega področja, ki ga pokriva.

Sestava v mandatu 2018–2022

Predsednik: dr. Boštjan Petelinc

Člani: Maša Deu, Uroš Minodraš

Zunanji člani: Denis Brkljača, Maja Grozdana Vidrih

DAN SOSEDOV 2020

Tomaž Pišlar,
predsednik Odbora za kulturo in šport pri Svetu ČS Posavje MOL

ČS Posavje je v soboto, 12. septembra 2020, za svoje krajanke organizirala že tradicionalno prireditev Dan sosedov v centralnem parku med Mucherjevo ulico in Glinškovo ploščadjo, s katero smo zaznamovali praznik četrtne skupnosti.

Prireditev je bila namenjena vsem generacijam, predstavitve pa so se različne lokalne organizacije in društva. Otroci so lahko uživali z minicirkusom Zavoda Bufeto, za zabavo je poskrbela Manca Špik, lokalni kuhar Klemen Košir – Naturšček pa nas je razvajal z jedajo in pijačo iz lokalnih sestavin.

Zaradi zaježitve širjenja novega koronavirusa je v skladu z smernicami in priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje veljal poseben režim gibanja.

NOVOSTI V NAŠI SKUPNOSTI

Uredniški odbor

Sprememba vpisa enote dediščine Ljubljana – soseska BS7 za Bežigradom (EŠD 30512) – vključitev Spominskega parka 7. septembra v register nepremične kulturne dediščine

Poimenovanje parka med Mucherjevo ulico, Ulico 7. septembra, Glinškovo ploščadjo in Ulico Rezke Klopčič v Centralni park soseske Ruski car

Poimenovanje parka med Ulico Staneta Severja, Slovenčevo ulico in Ulico prvoborcev v Športni park Bratovševa

Športni otok na Slovenčevi ulici

Športni otok na Tesovnikovi ulici

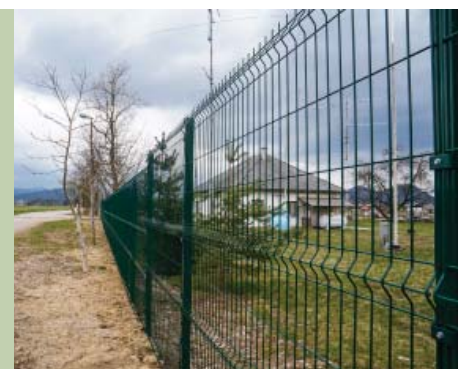
Nova povezovalna cesta iz Stožic (izvoz na Štukljevo cesto)

Novi LPP postaji Stara Ježica na prenovljeni Dunajski cesti

Prenovljen vrtec Ciciban – enota Ajda

Nova ograja na vrtičkarskem območju Ježica

NE ČAKAJMO – STOP NASILJU!

Center za socialno delo Ljubljana

NASILJE JE TREBA NEMUDOMA PRIJAVITI!

Ob tragičnem družinskem dogodku, ki se je zgodil na začetku marca, je nujno pozornost nameniti tej še vedno prikriti problematiki. Nasilje v družini je splošen družbeni problem in se pojavlja ne glede na socialno-finančni položaj, spol, starost, etnično pripadnost ali druge osebne okoliščine družinskih članov. Leto epidemije je stiske, ki velikokrat vodijo tudi do nasilja, povečalo in to obdobje terja od države, lokalne skupnosti, javnih institucij in drugih organizacij še več pozornosti. Nadvse pomembna pa je tudi pozornost vsakega posameznika, naj bo v vlogi sosed, prijatelja, družinskega člana itd.

Nasilje ni konflikt in zanj ni opravičila

Na Centru za socialno delo Ljubljana opažamo, da je delež neprijavljenega nasilja v družini še vedno mnogo višji od uradnih podatkov. Nasilje med družinskimi člani, zlasti v intimnih partnerskih odnosih, je pogosto prikrito, dogaja se za štirimi zidovi, zato ga je tudi težje prepoznati in preprečevati. Žrtve pogosto potrebujejo močno strokovno podporo in pomoč, da zmorejo spregovoriti o nasilju. Opažamo tudi, da je nasilje v družini v Sloveniji še vedno stigmatizirano in da je toleranca do nasilja, kljub izboljšanju stanja v zadnjih letih, še vedno prevelika. Na Centru za socialno delo Ljubljana zagovarjamo ničelno toleranco do nasilja in s svojim delovanjem aktivno ozaveščamo strokovno in laično okolje pri prepoznavanju ter prijavljanju nasilja. Za nasilno vedenje je vedno odgovoren povzročitelj nasilja, nasilje ni konflikt in zanj ni opravičila!

Podatki centrov v zvezi z obravnavo nasilja v družini kažejo na to, da je še vedno visok odstotek primerov, v katerih so žrtve nasilja v družini ženske. Poudarjamo pa, da so otroci žrtve, tudi če so ob nasilju le navzoči in ne doživljajo neposredne agresije ali če živijo v okolju, v katerem se nasilje dogaja. Otroci kot žrtve nasilja imajo pri obravnavi prednost.

Nujnost prijave

Vsako nasilje je treba prijaviti. In vsaka žrtev ima na voljo različne vrste ter vire pomoči, s katerimi ji lahko pristojne institucije pomagajo pri reševanju iz ogroženega položaja. Center za socialno delo je pri obravnavi nasilja v družini osrednja institucija. Žrtvi ponudimo možnost spremljevalca, ki jo lahko spremlja na policijo, da lažje pove svojo zgodbo.

Grožnje je vedno treba vzeti skrajno resno

Grožnje povzročitelja in strahove žrtve center vzame skrajno resno. Najnevarnejši čas za žensko je takrat, ko želi ali že zapusti nasilnega partnerja, ker ta uporabi vse načine, da jo pridobi nazaj. Povzročitelji navadno to počno toliko časa, dokler jih sistem jasno in odločno ne ustavi. Naloga centrov za socialno delo je, da skupaj z žrtvijo naredijo vse, da jo zaščitijo, pri tem pa je zelo pomembno, da žrtev natančno povprašamo o njenih strahovih in grožnjah, ki jih je izrekel povzročitelj nasilja v družini.

Zagotavljanje informacij in pomoči žrtvam

Kadar se oseba obrne na center za socialno delo zaradi nasilja v družini, ji najprej posredujemo vse informacije, ki jih potrebuje, in jo seznanimo z vsemi organizacijami, na katere se lahko obrne. Žrtvi ponudimo pomoč, ki jo ob tem potrebuje.

Vloga in naloge policije

Policija kot institucija največkrat prva vstopa v družino, se sooči z obravnavo in preiskavo nasilja v družini. Žrtev nasilja lahko zavaruje tudi tako, da povzročitelju izreče ukrep prepovedi približevanja.

Kaj lahko žrtve pričakujejo

- Center za socialno delo se je dolžan na vsak primer nasilja v družini, o katerem je obveščen, odzvati in takoj začeti postopke za zaščito žrtve nasilja v družini na način, ki je zanjo varen.
- V primeru neposredne ogroženosti zdravja in življenja žrtve svoje začetne dejavnosti takoj uskladi s policijo in ukrepa za zavarovanje žrtve – pomoč pri odhodu v krizni center za žrtve nasilje, odhodu v krizni center za mlade, varno hišo ali na drugo varno lokacijo oziroma napotitev v zdravstveno oskrbo.
- Skupaj z žrtvijo razišče situacijo in opredeli problem nasilja, oceni njeno psihofizično stanje in socialno podporno mrežo, izdela začetno oceno ogroženosti, pripravi varnostni načrt z namenom zagotovitve njene trenutne varnosti in krepitve moči v konkretnem položaju.
- V nadaljevanju center za socialno delo žrtv spremlja, izdela se dolgoročni načrt pomoči za varnost žrtve, vključijo se druge pomembne institucije, ki so pomembne za zaščito žrtv, po potrebi se skliče multidisciplinarni tim.

Nerazumevanje položaja žrtve

Žrtve pogosto nimajo dovolj moči, da bi poiskale pomoč. V svoji okolici pogosto naletijo na nerazumevanje ali nejevero, prisotna sta sram in strah, nekatere so celo deležni obsojanja. Žrtv je treba opolnomočiti oziroma opogumiti in spodbuditi k iskanju pomoči ali zanje poiskati pomoč, kar je delo centrov za socialno delo.

KAM PO POMOČ	
Policija (intervencijska številka)	113
Nujna medicinska pomoč	112
Najbližji center za socialno delo	
CSD Ljubljana, enota Ljubljana Center Dalmatinova ulica 2, Ljubljana	01 475 08 00
CSD Ljubljana, enota Ljubljana Šiška Celovška cesta 150, Ljubljana	01 583 98 00
CSD Ljubljana, enota Bežigrad Einspielerjeva ulica 6, Ljubljana	01 300 18 00
CSD Ljubljana, enota Vič Rudnik Tržaška cesta 40, Ljubljana	01 200 21 40
CSD Ljubljana, enota Moste Polje Zaloška cesta 69, Ljubljana	01 587 34 00
CSD Ljubljana, enota Grosuplje Adamičeva cesta 51, Grosuplje	01 781 80 50
CSD Ljubljana, enota Logatec Tržaška cesta 50 A, Logatec	01 759 06 70
CSD Ljubljana, enota Vrhnika Ljubljanska cesta 16, Vrhnika	01 750 62 70
CSD Ljubljana Koordinatorica za preprečevanje nasilja	031 390 265
Društvo SOS telefon	080 11 55
Društvo za nenasilno komunikacijo	01 434 48 22
Združenje proti spolnemu zlorabljanju	01 431 33 41
Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja (Društvo ženska svetovalnica)	031 233 211
Psihosocialna pomoč ženskam žrtvam nasilja	01 25 11 602
Krizni telefon čez vikende	051 33 88 11

Skrito nasilje med epidemijo

Med epidemijo na Centru za socialno delo Ljubljana sicer nismo zaznali porasta primerov nasilja v družini, kar pa ne pomeni, da se je zmanjšalo. Po večini so bili družinski člani v tem času doma. Žrtv je težje klicala ali poiskala pomoč, ker je bil povzročitelj nasilja ves čas navzoč. Pojavili so se negotovost, povečan strah, nejasna prihodnost, finančna stiska in žrtve so se težje tudi odločale za odhod od doma. Žrtve nasilja v družini so bile tako še bolj izolirane od sorodnikov, prijateljev in njim pomembnih oseb.

Leta 2020 smo dobili 680 prijav

Na Centru za socialno delo Ljubljana, pod katerega spada osem enot centra za socialno delo (Ljubljana Center, Ljubljana Šiška, Ljubljana Vič Rudnik, Ljubljana Moste Polje, Ljubljana Bežigrad, Grosuplje, Vrhnika in Logatec), smo leta 2020 skupno prejeli 680 vseh informacij oziroma prijav nasilja v družini, od tega je policija v 125 primerih izrekla ukrep prepovedi približevanja povzročitelju nasilja proti žrtvam nasilja v družini. Izvedli smo 43 namestitvev v varno okolje.

Znak za pomoč v primeru nasilja

Oseba, ki doživlja nasilje, pokaže znak osebi na drugi strani tako, da najprej pokaže odprto dlan, nato palec premakne na dlan in ga pokrije z ostalimi prsti. Oseba pri tem ne uporabi nobenih besed in lahko to naredi skrivaj, ne da bi povzročitelj, če je v bližini, to opazil.

Ob množični uporabi spletnih orodij in videoklicev je znak za pomoč vse bolj prepoznaven, tudi v Sloveniji. Delite ga tudi vi!

SKRB ZA UREJENO OKOLICO JE TIMSKO DELO

Javno podjetje Voka Snaga

Ravnanje z odpadki je timsko delo Voke Snage, ki skrbi za zbiranje odpadkov in njihovo pot v predelavo, ter občanov in občanov, ki ste ključni za manj odpadkov, za tiste, ki nastanejo, pa ustrezno poskrbite.

Obveznost vseh občanov je, da svoje odpadke pravilno ločujejo in jih odlagajo v ustrezne zabojnike. Pri tem si lahko pomagajo z e-abecednikom odpadkov na spletni povezavi www.mojiodpadki.si.

Na nepravilno ravnanje z odpadki vas bo z obvestilom na zabojniku opozorila Voka Snaga, za ponavljajoče nepravilno ravnanje pa lahko Inšpektorat Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, ki je pristojen za nadzor, izda tudi globo.

Kadar imate bioloških in/ali mešanih komunalnih odpadkov več kot običajno, jih lahko pospravite v 50- ali 100-litrsko tipizirane vreče Voke Snage in jih na dan odvoza postavite zraven ustreznega zabojnika. Naenkrat lahko pripravite do pet vreč, pri čemer teža posamezne vreče ne sme presegati 10 kilogramov. Vreče so naprodaj prek spleta (www.vsezaodpadke.si/vokasnaga) in v Centru ponovne uporabe na Povšetovi 4 v Ljubljani.

Zadnje čase se ob zabojnikih na številnih lokacijah nabirajo odpadki, ki spadajo v zbirni center oziroma je zanje treba naročiti kosovni odvoz, številni odpadki pa so namesto v zabojnike odloženi ob njih. Odlaganje odpadkov zraven zabojnikov je prepovedano.

V zbirnih centrih odpadke sprejemajo brezplačno, za nekatere pa veljajo količinske omejitve, in sicer za gradbene odpadke in izolacijske gradbene materiale (0,5 m³), pnevmatike (5 gum), kosovne odpadke (3 m³), zeleni odrez (1,5 m³), salonitne plošče (evropaleta do višine pol metra) in pohištveni les (2 m³). Gradbene odpadke sprejemajo samo v Zbirnem centru Barje.

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat na leto brezplačen, uporabniki pa ga naročite, ko ga potrebujete. To storite tako, da izpolnite e-naročilnico na www.mojiodpadki.si in počakate na klic, da se dogovorite za točen datum odvoza.

Občinska zakonodaja določa, da morajo vsi uporabniki zabojniki, tudi tisti za embalažo in papir, stati na zasebni površini. Zabojnik na dan odvoza do 6. ure zjutraj postavite na prevzemno mesto, to je na rob javne površine, kjer se smetarsko vozilo lahko ustavi in zabojnik izprazni.

Na odvoz odpadkov vas lahko en dan prej opozori brezplačen SMS-opomnik. Nastavite si ga na spletni strani www.mojiodpadki.si prek aplikacije Moji odvozi.

Več informacij na www.vokasnaga.si in www.mojiodpadki.si.

Lahko jim tudi pišete na vokasnaga@vokasnaga.si ali pokličete v Center za pomoč in podporo uporabnikom na telefonsko številko 01 477 96 00.

ZBIRNI CENTER BARJE

od 1. novembra do
31. marca:

od ponedeljka do sobote
od 6. do 18. ure,

od 1. aprila do 31. oktobra:
od ponedeljka do sobote
od 6. do 20. ure

ZAČASNI ZBIRNI CENTER POVŠETOVA

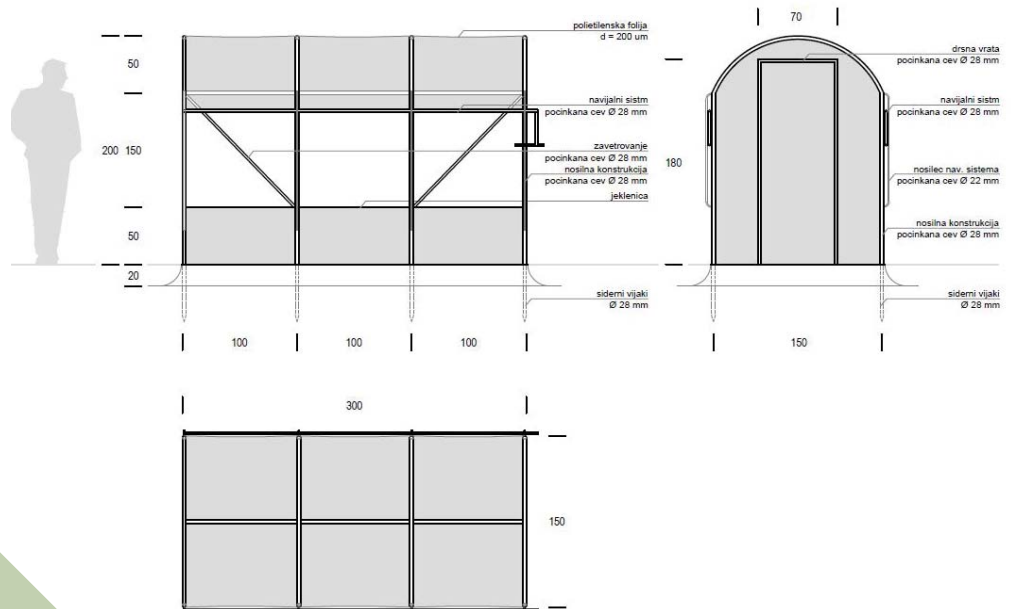
od torika do sobote od 11. do 18. ure,
ob nedeljah, ponedeljkah in praznikih zaprto

Foto: arhiv JP Voka Snaga

V Mestni občini Ljubljana z veseljem delamo v dobro meščank in meščanov našega zelenega, prijaznega in prijateljskega mesta. Pri delu nas vodijo predvsem želje, potrebe in pobude ljudi, zato veliko pozornosti in energije usmerjamo v urejanje vrtičkarskih območij na vseh koncih Ljubljane. Za najem lastnega koščka zemlje je v zadnjih letih zanimanje veliko, želja po pridelovanju kakovostne in zdrave hrane pa je vse bolj razširjena med prebivalci vseh starosti. Zavedamo se, da je pridelovanje hrane na vrtičkarskih območjih tudi izredno pomembna povezovalna dejavnost z močnim potencialom medgeneracijskega sodelovanja, povečevanjem socialne vključenosti in hkrati dobrodošla alternativa za socialno šibkejše prebivalce mesta.

Ključno pri urejanju posameznih vrtičkarskih območij je tudi sodelovanje s četrtnimi skupnostmi. Tako že od leta 2014, ko smo uredili vrtičke na Ježici, tvorno sodelujemo s ČS Posavje. Nedavno smo skupaj pripravili predlog tipskega rastlinjaka, ki ga bodo leta 2021 zakupniki vrtičkov na Ježici lahko postavili in s tem podaljšali sezono pridelave najljubših vrtnin. Pri izbiri smo upoštevali velikost vrtičkov na Ježici ter materiale, način izdelave in možnost dobave nadomestnih delov rastlinjaka. Postaviti bo mogoče rastlinjak s kovinskim ogrodjem do površine šestih kvadratnih metrov velikosti **1,5 x 3 m** ali **1,5 x 4 m**. Izdelan naj bo iz pocinkanih cevi premera 28 mm, višina v slemenu pa naj meri 2 m. Prezračevanje naj bo bočno po celotni dolžini do višine 1,5 m, z obeh strani, na ročno odpiranje (navijanje). Rastlinjak naj bo prekrit s polietilensko folijo, ki je UV stabilizirana in vsebuje premaz proti rosenju ter prepušča UV-B-žarke, kar ugodno vpliva na rastline. Folija naj bo na ogrodje vpeta s sponkami.

Pomlad je pred vrati, naj bo delo na vrtičku v velik užitek vsem tudi v novi sezoni, z morebitnimi rastlinjaki pa tudi nov izziv v manj ugodnih vremenskih razmerah.

BI ŽELELI IMETI SVOJ VRTIČEK?

Kontakt: Meliha Dizdarević

T: 01 306 43 27

E: meliha.dizdarevic@ljubljana.si,
vrticki@ljubljana.si

KULTURNO POD KOZOLCI

Učitelji Osnovne šole Danile Kumar

Etnografija Slovenije vključuje pestro paleto kulturnih vrednot, ki oblikujejo slovensko kulturno dediščino. Zavod za varstvo slovenske kulturne dediščine vsako leto pripravi Teden slovenske kulturne dediščine. Vsakega oktobra je tako Slovenija preplavljena z mnogoterimi kulturno-etnografskimi prireditvami in delavnicami, ki prebivalce Slovenije nagovarjajo in kažejo na izvor naše kulture, tradicije in umetnosti. Septembra 2020 so se začeli 30. dnevi Evropske kulturne dediščine in 8. teden kulturne dediščine z naslovom Spoznaj, varuj, ohrani!

Osnovna šola Danile Kumar ima naziv kulturna šola, zato smo učitelji v tednu med 26. septembrom in 10. oktobrom 2021 poskrbeli za pestro, zanimivo in kreativno dogajanje. Dnevi kulturne dediščine so bili skrbno načrtovani, saj tudi nobena ura med šolskimi klopmi ne mine brez dobrega učnega načrta. Na tematski teden smo se skrbno pripravljali že spomladi, ko smo si prvič zastavili vprašanje, kako počastiti bogato kulturno dediščino Slovenije.

Slovenija premore imenitno zbirko tradicionalne obrti, slikarstva, kiparstva, arhitekture in rokodelstva. Izbira prave tematike za praznovanje tedna slovenske kulturne dediščine je bil izziv. Kozolce lahko opazimo vsepovsod, so likovno in tehnično zanimivi, kot motiv, likovni problem ali tehnični izziv. Hkrati nas tovrstna slovenska arhitektura povezuje tudi skozi zgodovino in geografijo. Kozolci so privlačni tudi kot matematična in fizikalna vprašanja. Tako so nas v hipu medpredmetno povezali in navdušili s primarnim materialom in funkcijami. Ravno zaradi vseh naštetih posebnosti so slovenska arhitekturna posebnost, saj jih toliko in tako različne najdemo samo v Sloveniji. Prepričajte nas z elementarno podobo, ki pa je hkrati kompleksna in predvsem zelo funkcionalna. V Deželi kozolcev (projekt Občine Šentrupert) so ohranili kar šest razvojno dokazanih slovenskih kozolcev, ki se razlikujejo po enojni ali dvojni postavitvi. Razlike med njimi so očitni dokaz slovenske arhitekturne evolucije, ki nas z rokodelskimi detajli navdušujejo in prepričajo.

Osnovna šola Danile Kumar ponuja mednarodni in nacionalni program izobraževanja. Učenci obeh oddelkov so vedno znova postavljeni pred izzive, ki jih v večini rešujejo z veliko radovednosti in zanimanja. Vedoželjnost učencev pa pred izziv postavlja tudi učitelja. Pomemben je kreativen in dinamičen pristop, ki učenca motivira in mu ponuja razlog oziroma smisel učenja. Zato je bila naša prva naloga, kako pravzaprav odgovoriti na vprašanje učencev, »zakaj ti brezvezni kozolci?« Na mednarodnem oddelku smo se omenjenega izziva lotili z dejavnostmi, ki so se zvrstile v dveh dneh. Prvi je bil kulturni dan, ko smo z učenci obiskali Deželo kozolcev na Dolenjskem. Njihov program je namreč ne le pester, ampak tudi dober primer sodobnih pedagoških metod in pristopov; spoznavanje dela kuratorja, kmečke igre, risanje kozolcev v perspektivi, zlaganje trave na senik itd. Skozi osmišljene delavnice so učenci spoznali šest vrst kozolcev, njihov razvoj in funkcije, hkrati pa so se zabavali in učili na svežem zraku. Učenci mednarodnega oddelka prihajajo z vseh koncev sveta in nekateri so se s kozolcem srečali prvič. Naslednji dan smo se lotili bolj tehničnih opravil. Pripravili smo skupinske delavnice izdelovanja enojnega kozolca iz lesa. Učenci so imeli uvodno uro, dobili so navodila za izdelavo pravega kozolca ter se pod mentorskim nadzorom preizkusili v izdelavi. Posrečeni prizori razmišljanja in skupnega sodelovanja, torej rezanja, brušenja in lepljenja lesa, so vsem ostali v lepem spominu. Vsi smo se tudi strinjali, da postavljanje kozolca ni hec! Pa četudi samo enojnega!

Na nacionalnem oddelku naše šole smo se v tednu kulture lotili poustvarjanja slovenskih kozolcev v obliki poštne znamke.

Redne poštne znamke so, kot vemo, v prvi vrsti namenjene označevanju poštnine. Poleg rednih znamk pa Pošta Slovenije vsako leto izda tudi priložnostne, katerih motivika med drugim prikazuje in obeležuje tudi našo naravno in kulturno dediščino, kar je bil tudi razlog za izbor »scenografske« osnove za naše risbe.

Z učenci smo se sprva pogovorili o tem, kaj kozolec sploh je, zakaj je tako pomemben del slovenske arhitekturne dediščine in kako se kozolci glede na regije razlikujejo. Učenci mednarodnega programa, ki so obiskali Deželo kozolcev, so za nas pripravili kratko predstavitev, obogateno s fotografijami in vtisi z ekskurzije, ki je našemu spoznavanju te posebnosti slovenske kulturne dediščine dodala piko na i ter učence dodatno motivirala za ustvarjanje. Učenci od šestega do devetega razreda so po opazovanju risali izbrane kozolce, značilne za Dolenjsko, Osrednjo Slovenijo, Notranjsko, Gorenjsko, kozolce iz Zasavja in bohinjske toplarje. Prek risanja so tako podrobneje spoznali dvojni in enojni kozolec, kozolec s plaščem in ustvarili čudovite priložnostne poštne znamke, ki so ob tednu kulture krasile tudi našo šolo.

Izbrana dela učencev smo 13. oktobra 2020 razstavili v šolskem vetrolovu in s tem tudi uradno zaznamovali ter poudarili pomen slovenske tradicije in kulturne dediščine. Pri razstavi je sodelovala tudi izbrana skupina učencev Tanje Jankovič, ki je priskrbela likovne izdelke učencev razrednega pouka ter naša razmišljanja strnila v radijsko igro. Ta je med odprtjem razstave in glavnimi odmori odmevala po šoli. Ostala dela učencev smo razstavili po šolskih hodnikih. Za bralce Naše skupnosti smo izbrali nekaj utrinkov.

Želimo vam prijeten sprehod med kozolci!

ZDRAVO OTROŠTVO V SOSESKI RUSKI CAR

Dr. Urška Sešek

UČENJE Z URŠKO

- branje in pisanje, pozornost in koncentracija, jeziki, matematika, ...
- individualno, za OŠ in SŠ
- delo s telesom (gib, dotik, igra), zmanjševanje stresa
- presojanje skotopičnega sindroma po Irlen metodi
- strategije in nasveti za delo doma, podpora družini

CELOSTNA UČNA POMOČ

dr. Urška Sešek | www.ucenjezursko.si | 040 878 640

Glinškova ploščad

Naročnik oglasa je Urška Sešek s.p.

Na Glinškovi ploščadi nas živi približno 3500. V zadnjem letu sem bila, kot večina, precej več doma, poklicno pa se ukvarjam z otroki in mladino, zato gledam svet tudi skozi njihove oči.

Življenje v mestu in sodobni čas sta zdravemu razvoju otrok vse manj naklonjena, zato je toliko pomembneje, da vidimo in izkoristimo vse možnosti, kar jih imamo. Seveda je osnova dom (pa ne toliko kvadratura kot ljudje v njem). Z vsakim letom življenja pa je za otroka pomembnejše okolje zunaj doma, in soseska je tisti prvi naslednji kos sveta, ki otroka oblikuje.

Najprej pogledimo, kaj nam ponuja fizično okolje. Otrok oziroma mladostnik za zdrav razvoj potrebuje veliko gibanja. Dosti več, kot ga je danes deležna večina! Tek, plezanje, skakanje, prosto igro. Ali veste, da je sposobnost brez težav hoditi po neravnem terenu eno od znamenj otrokove zrelosti za vstop v šolo? Srečo imamo, da so graditelji soseske Ruski car pred 50 leti v njeno jedro umestili velik razgiban park. V zadnjem letu se lepo vidi, kako pomemben prostor je to. Izkoristite ga čim bolj kot tudi sprehajalne poti in poldivje kotičke v okolici. Kaj bi dali prebivalci velemest v tujini, da bi lahko v nekaj minutah prišli k reki, kot je Sava, in vsakič videli kako divjo žival ali pa se sprehodili mimo polj, otroku pokazali, kje raste žito in nato še na kmetiji kupili domačo hrano ...

Drugi bistven vidik okolja pa so socialni stiki. Trenutno so omejeni, a zato še pomembnejši – gojite jih, kolikor se da. Sosedje v bloku bi si lahko v marsičem pomagali, če bi se bolje poznali in si zaupali. Gotovo je med 120 ljudmi kdo, ki bi kdaj z veseljem popazil na otroka ali pa ima psa, s katerim se lahko poigra, ker svojega nimate, ali ki zna kaj zanimivega itd. Za začetek je dovolj, da vemo, kdo sploh so naši sosedje, se pozdravimo, poklepetamo o vremenu. Angleški pregovor pravi: *«It takes a village to raise a child.»*

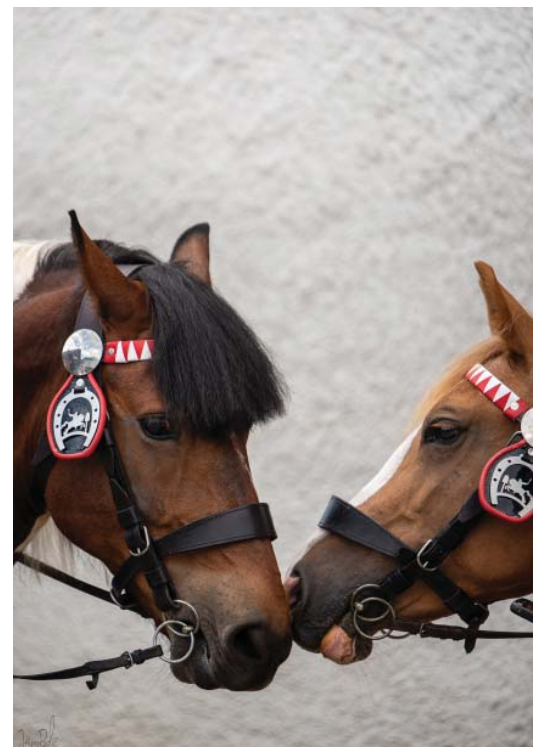
Naša četrtna skupnost je mesto in hkrati podeželje. Resda ni več, kot je bilo v filmu Sreča na vrhovi, a tudi v nenaklonjenih časih je to za otroke okolje z veliko možnostmi. Če jih le vidimo ali – še bolje – tudi aktivno soustvarjamo.

NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA - POSAVSKO ŠTEHVANJE

Zvonko Milkovič,
predsednik Kmečke strojne skupnosti Savlje Kleče

Posavsko štehvanje je tradicionalna etnološka prireditev ljubljanskega Posavja. To je igra, pri kateri neporočeni fantje jahajo na neosedlanih konjih in z železnimi kiji razbijajo lesen sod. Za nemoten potek se štehrovci že nekaj tednov pred tekmovanjem začnejo pripravljati na skupnih vajah. Za dober rezultat morata biti konj in štehrovcec dobro usklajena. Konj mora na štehrovčevu zahtevo pravilno začeti teči, preiti v galop in se na koncu ustaviti. Pri tem mora biti ubogljiv, da ne ovira drugih tekmovalcev in gledalcev. Štehrovcec si za štehvanje izbere spremljevalko, ki ji pravimo dečva. Oba sta oblečena v gorenjsko narodno nošo. Dečva med štehvanjem drži štehrovčev klobuk in ga spodbuja. Na dan štehvanja gredo štehrovci z dečvami in konji pred začetkom tekmovanja v sprevodu po vasi, da se pokažejo vaščanom. Na čelu spreveda gre zapravljičček, na katerem sta harmonikar in štehrovski mojster s spremstvom, za njim se zvrstijo štehrovci na konjih, zadaj pa se na lojtniku pelje štehrovski sod. Ko pridejo na prireditveni prostor, napovedovalec štehrovce, dečve in konje predstavi. In štehvanje se lahko začne. Štehrovcec v desnici drži kovan železen kij oz. štehanj. Dolg je od 40 do 60 centimetrov. Kij ima bunkast ročaj in na koncu zakovano štirioglasto konico. Ostrih robov ne sme imeti. Na ročaju ima usnjen pas, ki preprečuje, da bi med tekmovanjem štehrovcu padel iz rok. Vsi tekmovalci imajo enake kije. Z njimi morajo ravnati previdno, saj so sicer zanje ali za konja lahko nevarni. Sod, ki ga razbijajo med jahanjem, je narejen iz lesenih dog in povezan z leskovimi obroči. Teh je običajno 14. Okrašen je z belimi, modrimi in rdečimi črtami, v zadnjem času je na njem zapisana tudi številka, ki opozarja na to, za katero štehvanje po vrsti gre. Sod je nasajen na lesen drog na višini dveh metrov. Nasadijo ga tik pred začetkom igre. Konji, s katerimi se šteha, so praviloma kmečki, a v zadnjem času je med njimi tudi nekaj nekmečkih. Niso osedlani, lahko so le pregrnjeni z odejo, ki je nanje pripeta s pasom. Za štehvanje so konji olepšani z barvnimi trakovi, pripetimi v rep in grivo. Proga, po kateri štehrovci jahajo, je na vsaki strani omejena z vrsto nizkih zelenih vej in ograjena z leseno ograjo. Posavsko štehvanje je tekmovanje, ki ga ocenjuje posebna komisija, sestavljena iz nekdanjih izkušenih štehrovcev.

Tekmovalcem dodeljujejo točke za konjev galop, moč udarcev, spust ter razbitje obročev, dog in soda. Vsak član komisije ocenjuje eno prvino. Štehvanje vodi in usmerja štehrovski mojster, izkušen nekdanji štehrovcec, navadno tisti, ki se je nazadnje poročil. S pomočniki skrbi za red, da znak za začetek posameznega kroga štehvanja in določi morebiten odmor. Štehrovcec prosto jaha, ne drži se za vajeti, ampak ima roke dvignjene in v desnici vihti kij. Ko pridirja do soda, z vso močjo zamahne po njem. V prvih krogih tekmovanja je na sodu le nekaj sledi udarcev, kasneje pa začnejo odpadati obroči, doge in nazadnje še dno. Z razbitjem soda se tekmovalni del štehvanja konča. Ko komisija seštevata točke, štehrovci lovijo lesene obroče, ki jim jih meče štehrovski mojster. Zmagovalca razkrije lovljenje venčka iz suhega cvetja. Štehrovci vnovič dirjajo mimo droga. Za njim stoji žena štehrovskega mojstra, ki edina ve, kdo je osvojil največ točk in tako zmagal. Vsakemu ponuja zmagovalni venček, vendar ga zadnji hip odmakne in ga po navadi šele v tretjem krogu natakne na kij zmagovalca. Štehrovci se zatem z dečvami in konji sprehodijo mimo droga, kjer jim štehrovski mojster in njegova žena ter organizator čestitajo, z njimi spiijejo kozarec vina ter jim podelijo nagrade. Štehrovci konje odpeljejo domov in odidejo na veselico.

Ta se navadno zavleče pozno v noč. Posavsko štehanje organizirajo vaščani Savelj, Kleč in Ježice. Zadnja leta ga prireja združenje Strojna skupnost Savlje Kleče. Za izvedbo štehanja je potrebnih veliko priprav. Tako člani strojne skupnosti in drugi vaščani vložijo veliko prostovoljnega dela in prostega časa v ohranjanje običaja.

Štehanje izvira iz Ziljske doline. V Ljubljani so ga Ziljani prvič predstavili leta 1935 v sklopu folklornega festivala Koroški dan na pobudo Franceta Marolta, tedanjega vodje Folklornega inštituta Glasbene matice v Ljubljani. Fantom z ljubljanskega Posavja pa je bila igra tako všeč, da so jo vzeli za svojo. Skozi desetletja je tekmovanje kljub prekinitvi med letoma 1937 in 1954 obdržalo svojo prvotno obliko in se je le malenkostno spreminjalo. Ni povsem jasno, kako se je štehanje razvilo. Izvor imena je nemški in kaže na prvotni način igre, ko je bilo treba sod zabosti (v nemščini *stechen*). V Ziljsko dolino v Avstriji naj bi štehanje prišlo iz italijanskega Vidma in naj bi bilo kmečka oblika rimske viteške igre kvintane, pri kateri so vojaki v na kol nataknjeno lutko v diru zasajali kopje. Viteško tekmovanje je bilo v Vidmu priljubljeno že v 18. stoletju, v Avstrijo pa so to igro prinesli fumani, ki so z Dunaja v Trst vozili prek Vidma in Trbiža, vendar so jo nekoliko spremenili. Jezdecu so v lesen sod zabijali dolg železen kol. Ker pa kol ni bil dovolj oster, da bi se zasadil v les in sod razbil, so namesto tega začeli uporabljati železne kije. V Ziljski dolini je štehanje organizirano v povezavi z žeganji in binkoštimi igrami. Etnomuzikolog France Marolt, ki je v tridesetih letih 20. stoletja raziskoval običaje v Ziljski dolini in v knjigi *Tri obredja iz Zilje* (1935) poleg visokega reja pod lipo in ziljske ohceti predstavil tudi

štehanje, je to konjeniško igro želel pokazati na folklornem festivalu v Ljubljani. Zanj je navdušil fante iz vasi ljubljanskega Posavja: iz Kleč, Savelj, Ježice, Stožic in Male vasi, ki so veljali za dobre jahače in rejce konj. Prve posavske štehovce je vodil Janko Snoj, pri vajah za uprizoritev pa je Maroltu pomagal Janez Zwitter iz Zahomca v Ziljski dolini. Vendar se leta 1935 vse ni izšlo po načrtih, saj je bil folklorni festival, na katerem naj bi Posavci štehalo, načrtovan v času spravila poljskih pridelkov. Tako so 6. oktobra na Koroškem dnevu ob slabem vremenu po Cojzovem grabnu, današnji Zoisovi cesti, štehalo Ziljani. Petega julija 1936 je pet Šentvidčanov in štirje Posavci štehalo na Prosvetnem taboru v Šentvidu nad Ljubljano. Fantje z ljubljanskega Posavja so se istega leta organizirali tudi sami in 13. septembra štehalo pred župniščem na Ježici. Enajstega julija 1937 so Ježičani štehalo na Prosvetnem taboru v Trnovem.

Nobeden od predvojnih štehovcev sam ni bil v Ziljski dolini. Kar so vedeli o štehanju, sta jim povedala in pokazala Marolt in Zwitter. S tradicijo štehanja in njegovo vsebinsko platjo torej niso bili prav dobro seznanjeni. Zdelo pa se jim je privlačna in zanimiva konjeniška igra. Pri njenem vnosu v ljubljansko Posavje se je tako štehanje nekoliko spremenilo. Izgubilo je verski značaj in dobilo bolj tekmovalnega: postalo je neke vrste kmečki šport. Spremenile so se tudi vloge nekaterih udeležencev in pojavilo se je nekaj novih elementov. Dečve, ki imajo pri ziljskem štehanju odločilno vlogo pri izbiri zmagovalca, so se umaknile v ozadje, njihovo vlogo pa je prevzela komisija, ki ocenjuje štehanje in ob koncu tekmovanja določi zmagovalca na podlagi prejetih točk. Medtem ko so pred vojno štehovci in dečve

nosili gorenjske noše, so se v povojnem času želeli bolj zgledovati po ziljskem štehanju z ziljskimi nošami. Že pred vojno so sicer na štehanju skušali tudi peti ziljske pesmi in zaplesati kakšen ziljski ples, pa jim to navadno ni uspelo. Tako so kasneje sledili svoji izvedbi prireditve z gorenjskimi nošami.

Pred drugo svetovno vojno so štehanje zadnjič izvedli v Trnovem, nato pa so v Savljah, Klečah in na Ježici na Maroltovo in Snojevo pobudo spet uvedli tekmovanje leta 1954. Snoj je bil ob pomoči Janeza Marklja glavni organizator štehanja vse do konca osemdesetih let.

Od devetdesetih let naprej štehanje organizira združenje Kmečka stojna skupnost Savlje Kleče, vodi pa ga vsakokratni predsednik društva.

Povzeto po besedilih o ziljskem in posavskem štehanju Nika Kureta, Nene Židov in avtorjev vsakoletnih biltenov, ki so začeli izhajati po jubilejnem petdesetem štehanju.

67. Posavsko štehanje bo v soboto, 12. junija 2021. Če epidemiološke razmere ne bodo dovoljevale izvedbe dogodka, bo ta prestavljen.

DISKGOLF - DEJAVNOST V NARAVI, PRIMERNA ZA VSE

Aleksander Savnik,
predsednik društva Discgolf klub Ljubljana

Diskgolf igramo v naravi, pri čemer želimo igro končati s čim manj meti diska. Primeren je tako za otroke kot odrasle.

Gre za športno panogo, pri kateri mečemo disk (frizbi) od točke A do točke B. Kot pri (mini)golfu, le da v našem primeru namesto palice in žogice mečemo diske. Cilj igre je, da vsako progo končamo s čim manj meti – od izmetnega območja do koša z verigami, v katerem mora pristati disk.

V Ljubljani imamo igrišče za diskgolf v Stožicah (zraven hi-podroma). Igrišče s šestimi progami je postavljeno v parku ob severni ljubljanski obvoznici. Proge so dolge od 50 do 150 metrov in ponujajo zanimive izzive. Člani Discgolf kluba Ljubljana (DGKL) tu vadimo dvakrat na teden od marca do oktobra. Vsak teden imamo tudi brezplačno predstavitev.

Diskgolf je za nekoga rekreacija, za drugega pa resen šport. V obeh primerih vas čaka zanimiva zunanja aktivnost, ob kateri boste pozabili na telefon in računalnik, kajti na igrišču vas bo gnala želja po lepih in dobrih metih diska. Gibali se boste po parku, razmigali boste celotno telo, prehodili veliko metrov, naredili ogromno počepov in pripogibov. Po dvournem gibanju boste utrujeni in polni vtisov.

Diskgolf nikakor ni samo hoja po igrišču gor in dol. Pri igri poleg natančnega metanja vadimo tudi koordinacijo gibanja, se urimo v spominu in iskanju diskov. Ves čas izmenjujemo mnenja in se veliko pogovarjamo. Nimamo sodnikov, zato smo sami odgovorni za ferplej. Tako postajamo samostojnejši in samozavestnejši. Diskgolf je primeren tako za ženske kot moške vseh starosti.

Leta 2021 bosta na voljo dve novi skupini – za otroke (od 10. leta dalje) in za odrasle. Lepo vabljeni na predstavitev ali vadbo od marca naprej. Aktualne novice objavljamo na facebooku in instagramu.

Spletna stran: www.DGKL.si

Facebook: [@discgolf.klub.ljubljana](https://www.facebook.com/discgolf.klub.ljubljana)

Stik z nami: discgolf.klub.ljubljana@gmail.com

TELOVADIMO ŽE DESET LET

Neda Galijaš,
medijski promotor društva Šola zdravja

Najbrž ste že kdaj zjutraj na rokometnem igrišču pred Bratovševo ploščadjo (med vrtcem in bifejem Forca) opazili skupino starejših ljudi, ki telovadijo oblečeni v prepoznavne oranžne majice. To so člani društva Šola zdravja Ljubljana – Ruski car. Vsako jutro se zberejo ob 7.30 in pol ure telovadijo po metodi tisoč gibov. Gre za vaje, ki jih je sestavil ruski zdravnik, nevrolog in manualni terapevt Nikolaj Grišin. Namejnene so razgibavanju celotnega telesa, od glave do pet. Po tej metodi vsako jutro telovadi že več kot 230 skupin v 82 občinah po vsej Sloveniji. V Mestni občini Ljubljana deluje 24 skupin. V Četrtni skupnosti Posavje pa za zdaj le ena skupina.

Januarja letos je skupina Ruski car praznovala 10. obletnico skupne jutranje telovadbe. Zaradi epidemioloških razmer takrat seveda niso telovadili, zato so jubilej simbolično praznovali konec februarja. Ob tej priložnosti sta jih obiskala predsednica društva Šola zdravja Zdenka Katkič in predsednik ČS Posavje MOL Amir Crnojevič. Predsednik Crnojevič je poudaril, da upa, da bodo z društvom Šola zdravja uspešno sodelovali tudi v prihodnje, še zlasti pa upa na ustanavljanje novih skupin v tej mestni četrti. ČS Posavje sicer že pomaga pri delovanju obstoječe skupine s podporo programa. Sodelovanje je obojestransko, člani društva se redno udeležujejo prireditev, ki jih organizira ČS Posavje in na katerih navzočim tudi praktično predstavljajo vaje tisočih gibov ter jih seznanijo z delovanjem društva Šola zdravja.

Moto društva je priti v vsak slovenski kraj. V ČS Posavje bi bilo smiselno ustanoviti še kakšno skupino, saj je namen društva, da se čim bolj približajo ljudem, da jim ne bi bilo treba predaleč hoditi do telovadbe. Kako jim lahko pri tem pomagajo v ČS Posavje, je pojasnil predsednik Crnojevič: »Pomagamo lahko na več načinov, člane društva lahko povabimo k sodelovanju na naših prireditvah, z veseljem pa za vsebinsko predstavitev namenimo tudi kakšno stran v glasilu Naša skupnost, poziv novim članom pa objavimo na spletni strani Mestne občine Ljubljana ali na facebook strani ČS Posavje.«

Najbolj zaslužni za to, da člani skupine Ruski car telovadijo vsako jutro že deseto leto zapored, sta nekdanja dolgoletna vodja skupine Irena Ciuha in sedanja vodja Karla Korošec. Obe sta članici skupine že od njenih začetkov, ki pa se jih Irena Ciuha spominja takole: »Januarja 2011 sem od dolgoletnega športnega navdušenca in predsednika Športnega društva Ježica, zdaj žal že pokojnega Karla Lazarja, izvedela za predavanje dr. Grišina Vsa trenutek je lahko nov začetek, ki so ga organizirali v prostorih naše četrtne skupnosti. Predavanje me je tako navdušilo, da sem se telovadbe s še nekaj navdušenci lotila že naslednji dan.« Med njimi sta bila že omenjena Karla in Karel. Karla Korošec pa je dodala: »Res je, pobudnik je bil Karel, ki je za Šolo zdravja izvedel od skupine, ki je že delovala v Čmučah. Kmalu se jim je pridružila Helena, ki je prej že telovadila v skupini Ljubljana – Čmuče. Nekaj časa je Helena vodila vadbo, saj je najbolje poznala vaje tisočih gibov.

Kmalu po ustanovitvi je vodenje skupine prevzela Irena, ki je člane spodbujala in obveščala, skrbela za članarino, uvajala nove člane, redno jih je seznanjala z njihovo udeležbo na dogodkih ČS Posavje in prireditvah MOL-a. Leta 2019 je vodenje prevzela Karla Korošec. Odločili so se namreč, da se bodo v vlogi vodenja izmenjevali. Tako sedanji vodji pomagata še dve pomočnici, Pavla Korošec in Jožica Tavzelj.

Pri tej telovadbi ne gre samo za razgibavanje, ki koristi človeku, ampak je pomembno tudi druženje. Karla nam je pojasnila: »Vsako jutro se po telovadbi ob kavici ali čaju še družimo. Poklepetamo, zaupamo si kakšno težavo, ki nas žuli, podelimo pa tudi lepe trenutke, skupaj proslavimo rojstne dneve itn. Vse to je zdaj, zaradi epidemiološke situacije, precej drugače, a upamo na boljše čase. Čim prej!«

Naj sklenemo s spodbudnimi besedami, ki jih je predsednik ČS Posavje namenil članom skupine Ruski car: »Želim jim, naj nadaljujejo v tem duhu, saj je tudi v tretjem življenjskem obdobju pomembno ohraniti psihofizično kondicijo, a tudi socialne stike, ki so v teh posebnih časih še kako pomembni.«

NOGOMET NA JEŽICI

Dr. Igor Pušnik,
predsednik NK IB 1975 Ljubljana

Predstavitel nogometnega kluba NK IB 1975 Ljubljana bo v uvodu malce nenavadna, tako kot je nenavadno tudi njegovo novo in začasno ime, ki nima prave opisne narave. Na začetku sezone 2020/21 smo namreč dobili poziv podjetja Interblock, d. d., da moramo zaradi zaščite pravic intelektualne lastnine v povezavi z blagovno znamko podjetja iz imena kluba čimprej črtati ime Interblock. Zaradi stroškov, povezanih z zamenjavo imena, predvsem pri nakupu nove tekmovalne opreme, je bila odločitev pragmatična, zato da se čim bolj izognemo stroškom, hkrati pa klub na neki način v prehodnem obdobju kljub temu ostane prepoznaven. Novo ime je zato Nogometni klub IB 1975 Ljubljana, ki ohranja trenutne klubske oznake. V bližnji prihodnosti si želimo menjave imena. Zaradi zgodovine kluba je najbolj logična izbira NK Ježica, vendar bo za to treba prej zagotoviti ustrezna finančna sredstva.

Ostanimo torej z mislimi pri zelenem imenu, pod katerim je bil klub leta 1975 tudi ustanovljen. Od tedaj je bilo kar nekaj vzponov, a tudi padcev, od katerih je bil zadnji sredi leta 2017 za klub skoraj usoden. Ker sem bil aktiven rokometišski skoraj 20 let in ker sem imel dolgoletne izkušnje z vnovično vzpostavitvijo delovanja kluba po stečaju, se mi je zdela velika škoda, če bi se zgodba na Ježici ponovila. Skoraj čez noč sem se odločil prevzeti vodenje kluba, o poslovnem delu katerega nisem poznal podrobnosti, vsa spoznanja pa so bila še slabša od pričakovanih. Tako je prvo leto dela minilo skoraj izključno s ciljem finančne sanacije kluba, ki je bila z veliko sreče uspešna. V drugem letu smo začeli vzpostavljati novo trenersko ekipo, pri čemer so bile in vedno bodo, poleg strokovnih referenc, na prvem mestu človeške vrline in veselje za delo z mladimi. Sprva je bil poudarek na starejših tekmovalnih selekcijah (U15, kadeti in mladinci), kasneje pa se je selekcijsko popolnila celotna trenerska ekipa. Tretje leto smo po dolgotrajnih prizadevanjih, zahvaljujoč dogovoru z MOL, zamenjali dotrajano umetno travo, saj je to temelj za kakovostno delo z mladimi nogometaši. Dodatno smo s solidarnostnimi sredstvi UEFA postavili kakovosten namenski zabojnik, ki služi kot prostor za fitnes in rehabilitacijo. Oktobra se bo izteklo četrto leto mojega mandata na mestu predsednika kluba in do takrat oziroma do volilne skupščine, ki bo predvidoma konec junija, si želim postaviti nove temelje in cilje za naslednje štiriletno obdobje. Že na začetku četrtega leta vodenja kluba smo bili neprijetno presenečeni, ko smo po ureditvi parkirišča in okolice prejeli zahtevo solastnikov ene od parcel, ki poteka čez polovico parkirišča in prostora za vadbo vratarjev, naj parcelo odkupimo ali pa iz dela parkirišča uredimo travnik, ki je bil tam nazadnje pred več kot 20 leti.

Klub je sprožil sodni spor za motenje posesti, kajti na podlagi uradnih poizvedb nismo našli nobenega dokumenta, ki bi izkazoval, da se je kdorkoli uradno pritožil in oporekal klubu dejavnosti, katerih del se je verjetno kmalu od ustanovitve kluba izvajal tudi na parcelah, ki niso v lasti MOL. Vsekakor si želimo, da to zgodbo čimprej končamo in se v celoti posvetimo delu, zaradi katerega je bil klub ustanovljen. Predvsem pa nas v klubu najbolj zanimata prihodnost in skladen razvoj kluba ter okolice, ki je del Četrtna skupnosti Posavje. S tem namenom smo že pred dobrim letom začeli pogovore s predstavniki MOL-a, da bi na tem območju uredili športni park z rekreacijskim delom za telovadbo, košarkarskim igriščem, otroškim igriščem in parkovnim delom za oddih. Predvideno je tudi, da bi s celovito ureditvijo športnega parka poskrbeli za prometni režim, ki je trenutno za določen del tamkajšnjih prebivalcev gotovo neustrezen. Športni park bi poleg sedanjega velikega igrišča obsegal še srednje igrišče z umetno travo (velikosti 70 x 50 metrov), ki bi ga upravljal naš klub, ter veliko igrišče z naravno travo, ki pa bi ga zaradi zahtevnosti vzdrževanja upravljala MOL oziroma ZŠL. Ure za uporabo tega igrišča bi MOL razdelila med več klubov, kajti NZS terja, da igrajo starejše selekcije polovico tekem na naravni travi. Igrišč in športnih površin pa v mestu s športno aktivnimi prebivalci kronično primanjkuje. V strategiji MOL za šport do leta 2028 je zapisan cilj povečanja števila športno aktivnih prebivalcev Ljubljane. Poseben poudarek je na otroškem in mladinskem tekmovalnem športu. Cilj je povečati število otrok in mladih za 10 odstotkov, v mladinskih in članskih selekcijah pa celo do 15 odstotkov, kajti z vstopom v srednjo šolo in po njenem koncu je osip med aktivnimi športniki največji.

Razvoju športa mladih pa mora nujno slediti tudi razvoj ustrezne športne infrastrukture. Ta bo na območju Ježice mogoč zgolj z odkupom nekaterih parcel v zasebni lasti, kar pa je zalogaj, ki ga klub ne zmore, zato potrebujemo sodelovanje in naklonjenost četrtna skupnosti ter MOL. Zaradi zahtevnosti projekta bi ta verjetno moral potekati v več fazah. Ogromna pridobitev pa bi za klub bila že delna širitev z novim srednjim igriščem, s čimer bi močno zmanjšali prostorsko stisko in bistveno povečali možnosti za kakovostno delo z mladimi, s ciljem vrnitve na najvišjo raven vseh pionirskih in mladinskih tekmovanj v državi. Prepričani smo, da nam z boljšimi infrastrukturnimi razmerami to lahko tudi kmalu uspe.

UEFA
UNDER21
CHAMPIONSHIP
HUNGARY - SLOVENIA
2021

Ljubljana

PONOSNA GOSTITELJICA

DAN NOGOMETA V ČS POSAVJE
ŠPORTNI PARK TESOVNIKOVA
četrtek, 3. junija 2021, ob 16.00

LETA ŠO SAMO ŠTEVILKA

Prvenstvo so
številna doživetja

#AGEMEANSNOTHING | #U21EURO

DANILO KUMAR – ANDREJA

Mojca Slovinc,
predsednica Spominskega društva Novi cvet

Osnovno šolo na Godeževi ulici 15 (zdaj Gogalovi ulici 15), poimenovani po naši nekdanji sokrajanki Danili Kumar, ki je med drugo svetovno vojno pogumno žrtvovala svoje življenje, je obiskovalo veliko generacij otrok. V ČS Posavje imamo tudi ulico, ki nosi ime te narodne herojinje.

Osmega marca, ko praznujemo dan žena, nas spomin ponese skoraj 80 let v preteklost. Danes živimo v svoji lastni, svobodni državi. Dejstvo pa je, da morda ne bi bilo tako brez pogumnih žensk, ki so pred mnogo leti za svobodo vseh nas žrtvovala svoja življenja.

Danila Kumar se je rodila 13. oktobra 1921 mami Emiliji in očetu Andreju v zavedni primorski družini na Humu pri Kojskem v Goriških brdih. Tri leta pozneje se je družina povečala še za enega člana – Adrijana. Brat in sestra sta odrasčala v revolucionarni družini v za Slovence in slovenski jezik zatirajočem italijanskem okolju. Zavedna družina ni dolgo prenašala pritiskov fašizma in oče Andrej, predvojni član Komunistične partije (KP), je sprejel odločitev. S ponarejenimi dokumenti in ob svakovi pomoči se je družina preselila na Ježico. V njihovi hiši je vse od leta 1931 v skrivnem bunkerju delovala ilegalna ciklostilna tiskarna.

Andreja je osnovno in takratno meščansko šolo tako končala v Ljubljani. Življenje družine je bilo težko in takoj po končani šoli se je zaposlila v Vidmarjevi tovarni nogavic in dežnikov v Savljah. Kot trgovska pomočnica je nato delala v tovarni Eifler in kasneje še v trgovini s papirjem na Dunajski. Svobodomiselnega duha je bila dejavna v sindikalnem boju, večkrat je bila tudi zaprta. Bila je članica delavskega prosvetnega društva Vzajemnost na Ježici in Sokola v Stožicah. Postala je članica takratne Zveze komunistične mladine, leta 1940 pa KP.

Takoj po okupaciji leta 1941 je postala kurirka CK KP Slovenije. Zaradi varnosti in izogibanja izdaji so posamezniki takrat uporabljali skrivna, tako imenovana konspirativna imena. Danilo so tako sodelavci poznali kot Andrejo. Leta 1942 so jo Italijani aretirali, a pod drugim imenom. Iz šempetrške vojašnice ji je uspelo pobegniti v partizane. V Tomšičevi brigadi je bila nato bolničarka in kasneje namestnica komisarja bataljona. Leta 1943 je postala članica Splošne protifašistične ženske zveze za Gorenjsko. Hodila je po vaseh in uspešno novačila ženske za boj proti okupatorju. Na cesti pod Lubnikom nad Škofjo Loko je 18. marca 1944 padla pod streli nemške policijske zasede.

Leta 1951 je bila z ukazom Josipa Broza - Tita imenovana za narodno herojinjo. V takratni skupni državi Jugoslaviji je ta naziv nosilo le 90 žensk.

Danila Kumar - Andreja tako ni dosanjala svojih sanj. Ne vemo, kaj si je kot dekle in mlada ženska želela in po čem je hrepenela. A nedvomno je na prvo mesto vselej postavljala svobodo in je zanjo žrtvovala svoje mlado življenje.

Iz spoštovanja do nje njenega delovanja ne smemo nikoli pozabiti. Priložnost za to je tudi sprehod po ulici in mimo osnovne šole, ki sta poimenovani po njej. Osnovna šola Danile Kumar letos zaznamuje 60 let obstoja.

Naj bodo naši otroci ponosni na svojo šolo in na ime, ki ga nosi!

Foto: Tomaž Pišlar

Vira: Stane Koman: Spomini v kamen vklesani, 2014, in Miha Čerin: Ljubljansko Posavje v ljudski revoluciji, 2. zvezek, 1984

Človek, a se ti zdi to v redu?

Mestna občina
Ljubljana

© 2020 M. M. M. M.

Mestna občina Ljubljana

V mestu in naravi nismo sami.
Masko in ostale odpadke po uporabi
odvržemo v koše in ne na tla. Bodimo vzgled
našim someščankam in someščanom.
Človek, čuvaj svoje mesto. #clovek

človek